

05

A

624

IN NOMINE JESU!
EXERCITATIONUM ETHICARUM
DISPUTATIO XXIII.
DE

76

SEMIVIRTUTI-
BUS IN GENERE, ET DE
CONTINENTIA IN SPECIE,

QUAM

P R Æ S E S

M. JOHANNES *Deutschman*/
Jutrebocensis,

ET RESPONDENS

CHRISTOPHORUS HODDERSEN
OldenburgensisFrisius.

proponent publicè

In Auditorio Minori

Ad diem 26. Martii, Horis Antemerid.

WITTEBERGÆ

Ex Officinâ JOHANNIS HAKEN.
M. DC. LIII.

76

SEMIVIRTUTE
IN GENERE ET DE
CONTINENTIA IN SPECIE

05 A 624

on levis Strenitas ut et aliae Virtutes imperfectae ut fides in eo Tunc affectus
eripit Dominum, q in zatom sibi usurari E vero v. in affectu Dominum
cupiat. In eo En differunt ut sine repugnantia gratiore idm
Sollicita exerceat, id q ffectae tm generis virtuti. Prat. Comp. p. 120

ut mensa et tolerantia imperfecti Reliquo dicunt: Quia in his appetitibus in vobis vobis
toti amplexus subiacet: in vobis vero appetitibus in vobis vobis vobis c. 1.

LIBRARY
UNIVERSITÄT
HALLE (SAALE)

I. N. J.

INter alia sapientissimi *Chilonis* apophthegmata notant auctores etiam illud, quo omnibus & singulis continentiam commendare, & ad ejus exercitium cunctos excitare voluit, dicens: *ἐν ἡρώδει ἀναίματοι*. Pauca sunt verba, sed sensu plena. Ostendit enim hoc compendio apophthegmate, tum continentiæ necessitatem, tum ejusdem dignitatem, & denique ejus qualitatem. Necessitatem continentiam ex ipso verborum sono & modo conjicere licet. Non hic continentiam studium saltem quovis modo indicare, multo minus illud tantum optare voluit, sed potius idem præcepto aliquo imperare debuit. Non enim res est libertatis, sed necessitatis, continentiam exercere, si modo homines & haberi, & esse velimus. Dignitatem præterea in eo videtur commendare, dum verbis utitur affirmativis. Hæc enim legislatorum omnium, imo ipsius Dei perpetua fuit consuetudo, ut ea, quæ honestatis & dignitatis quendam in se haberent splendorem, affirmativis extarent præceptis: illa vero, quæ ab honestate essent remota, & cum turpitudine quadam conjuncta, negativis scriberentur regulis. Nec ipsa rerum natura aliud videtur postulare, cum bona sint præcipienda, mala vero prohibenda. Affirmativum hic posuit præceptum *Chilon*, rem ergo bonam, honestam & suam dignitate non carentem proposuit. Qualitas denique continentiam non obscuris lineis nobis depingitur, dum ἀκρυβία nobis præcipitur. Ea enim, quæ opere sunt exercenda, nec sola mente & speculatione sunt tractanda, practicam habent naturam, earumque perfectio non in nuda πρόσει, sed potissimum in praxi consistere dicitur. Practica igitur est continentia, non speculativa; idcirco etiam in practica, non in speculativa Philosophia ejus præcepta sunt exponenda. Hoc cum presentis nostri sit instituti, præcepta Continentiæ cum Deo & sub Deo breviter exponimus.

A 2

I. Ha-

liber, cu, q m jor mas mente non uacuum, ut rectum p se cognoscat, et bonum gnam
et factib

ant, virtutes m,
perfecte qz pfecte
Ex Virtuti gnto

Ex Virtuti cas,
sitione

3 Ex Virtuti
perfectio

Ex Virtuti tractat
p subjectarum gnto
Ex Ethicorum gnto
p simplo

Ex Virtuti tractat
exponenda pfecte
Ex illa natura

1. Hactenus eas consideravimus virtutes, quas communiter Perfectas appellare solent Ethici; nunc eas consueto ordine producimus, quas nominant Imperfectas. Has enim dari virtutes in aprico videtur esse positum. Probatur hoc tum ex virtutis genere, quod est habitus, ut supra est probatum: Omnis autem habitus istiusmodi dispositionem praesupponit. Cum igitur imperfectae virtutes sint dispositiones, concessis habitibus concedendae etiam sunt dispositiones. Tum ex virtutis acquisitione. Nullam enim virtutem moralem vel habemus, vel habere possumus, nisi per acquisitionem. Acquisitio autem humana, non a perfectis ad imperfecta, sed contra ab Imperfectis ad perfecta progreditur, quod non tantum ex experientia & inductione perfecta, sed ipsa sana ratione est firmissimum. Cum igitur Virtus Moralis & acquiri debeat, & actu saepius acquiratur, eundem servabit ordinem, ut non simul eodem momento tota existat, sed per suos quosdam gradus ad debitam sibi excellentiam ascendat. Tales autem gradus virtutes sunt imperfectae. Tum ex virtutis perfectione. Duplex enim in virtute requiritur perfectio: altera, per quam virtus producit & perficitur; altera, per quam virtus jam producta & perfecta, in perfecta sua eminentia, existit. Illa est participalis, haec nominalis: illa active, haec vero passive sese habere videtur: illa producens est, haec productum: illa causaliter, haec effective considerari potest. Utraque nostram confirmat thesin. Ea enim, qua producit virtus, perfectio, nisi imperfectum quoddam praesupponeret, imperfectum etiam confirmaret & perficeret, nulla vel certe frustra esset. Haec vero cum ipsa sua natura includat perfectionem, eam non, nisi per quandam ab imperfectis ascensionem, obtinuit. Tum ex virtutis tractatione, tum ex subjectarum consideratione, tum ex Ethicorum consensione & aliis argumentis possemus nostram confirmare thesin, si ea sola a nobis tractationem expectaret.

2. Dari virtutes imperfectas, ex allatis est planum; earum autem tractatio & explicatio nondum est confirmata. Imperfectas autem virtutes esse exponendas, patet (1) ex illarum natura. Sunt enim practicae, ut in prooemio est allegatum. Ea autem, quae practica sunt, suam etiam merito tractationem requirunt.

Uc

Ut enim ignoti nulla est cupido, ita multo minus in ignotum suscipitur operatio. (2) Ex harum virtutum statu. Quia I. 7.

Σ Ex harū virtū

Eth. I. τῶν σπουδαίων καὶ τῶν ἐπιεικῶν εἰσὶν, hoc est, inter res probas & laudabiles sunt reponenda. τὰ σπουδαῖα verò καὶ ἐπιεικῆ ne utiquam sunt negligenda, sed potius explicanda. Nam ὁ ἐπιεικὴς est τῆς ἀρετῆς I. Eth. 12. (3) ex harum virtutum ortu. Nam virtutes imperfectæ etiam ex ratione & prudentiâ oriuntur, quia videmus, quod etiam continens mediocres exerceat actiones.

Σ Ex harū virtū

Ea autem, quæ ex recta ratione & prudentia oriuntur, potissimum in Ethica sunt explicanda, & qui hanc negligit, nec Ethica præcepta novit, nec Ethicas actiones instituit. (4) ex harum virtutum usu. Deducunt enim nos ad ipsam virtutem perfectam. Qui igitur imperfectas virtutes contemnit, eum etiam virtutes perfectæ contemnunt: Qui has negligit imperfectas, ad perfectas nunquam pervenit. Sicut enim, qui media aspernatur, finem legitimo modo nunquam consequitur: sicut qui literas spernit, ad solidam & perfectam eruditionem pervenire nequit; sicut denique, qui viam nec rectâ, nec oblique persequitur, nunquam metam scilicet, terminum ad quem, consequitur: eadem penitus ratione, qui has virtutes imperfectas nunquam cognoscit, nunquam colit, ad perfectarum virtutum statum ascendere non poterit. Colere enim non potest eas, qui eas non cognoscit: nec cognoscere illas valet quisquam, nisi certâ methodo, certo etiam in loco tractentur & disponantur.

Σ Ex harū virtū

3. Præterea multa hic possent de his virtutibus imperfectis in genere & allegari & disputari, partim de tractatione applicata, ad hunc scilicet locum: partim de ipsa definitione: partim de divisione: partim de Numero imperfectarum virtutum: partim de aliis tum affectionibus, tum questionibus: Verum nostri nunc non est laboris operosè singula generalia inculcare, & juste explicare. Sufficiat igitur nobis hæc unius vel alterius membri tum allegatio, tum explicatio & confirmatio: hæc enim omnia nunc præsupponimus, & potius specialem tractationem instituitur.

4. Specialis illa virtutum imperfectarum tractatio à variis autoribus varie proponitur. Nos vero consuetam hic servamus.

specialis virtutum imperfectarum tractatio.

methodum, consuetum etiam retinemus numerum. Duae à ple-
risque Ethicis allegantur & explicantur virtutes imperfectae, ni-
mirum Continentia & Tolerantia: easdem etiam nos ordinò
tractabimus. De Continentia præsentem laborem suscipimus,
de Tolerantia futurum promittimus.

5. De Continentia notamus Definitionem (1) ὀλιγαλγία, quæ
consistit tum in Etymologia, & sic continentia à continentendo dicta
est. Est autem continere, secundum Donaldson. l. 3. c. 12. in vitium
quasi & repugnantem tenere. Respicit igitur hæc Etymologia,
tum hujus virtutis requisitum, nimirum scientiam, siquidem tō te-
nere præsupponit tō scire, cum ea, quæ scimus, eò facilius & feli-
cius tenere queamus. Tum ejusdem fundamentum, nim. ἐυραξία
& rectam rationem, hinc dicitur suos affectus atque cupidita-
tes continere, optimè ordinare, & secundum rectam rationem
gubernare, qui continentiam exercet. Tum ejusdem proprium.
Cum luctà enim operatur vir continens. Velle semper bonum,
conatus semper rectæ rationi consentaneus est, sed ipsum posse
non semper firmum, nec effectus sibi semper constans est.

6. Tum in Homonymia. Sumitur autem vox Continentiæ (1) Topicè.
Sic Cicer. in Topic. Continentia vocat defensionis argumenta.
Quibus autem hoc inquit, qua de re agitur, continetur, hæc con-
tinentia dicentur, quasi firmamenta defensionis, quibus sublati de-
fensio nulla sit. (2) generice. Et sic iterum varia notat (1) habirum,
per quem cupiditas consilii regitur, Cicer. l. 2. de invent. (2) Ipsam
Temperantiam, quæ tamen alias perfectam virtutem significat in
cibi, potus & veneris moderatione occupatam. (3) Abstinentiam,
quæ potius propriè species est Temperantiæ, & quidem frugali-
tas in moderato cibo. (4) Virginitatem, quæ libidinis affectum
compescit ac reprimat. Et sic de continentia, deque continen-
tiæ dono sæpius in Theologia disputari solet. (3) Propriè accipi-
tur pro semivirtute, quæ h. l. explicari solet.

7. Tum in Synonymia Græcis dicitur ἐνυπόκειν. Latinis dicitur
Virtus luctans, propterea, quia non constanter, sed cum luctà quã-
dam voluptates moderatur. Item Temperantia. Hæc tamen differt
à Téperantia (1) quia Téperantia est habitus, continentia verò di-
spolitio. (2) quia Téperantia est virtus perfecta, cōtinentia est im-
per

to Gradus
in in Syme
logia

R. V. 218

Homonymia
hoc sumit Top
continentia
Topicè
gtruo

in Synonymia

notat differat
Temperantia

perfecta (3) Temperantia sine lucta, & potius cum delectatione atq; constanter suas actiones exercet. De continentia vero contraria potius sunt vera. (4) continentia etiam dicitur latius patere, quam Temperantia. Ita enim Donald. de discrimine inter abstinentiam, continentiam & temperantiam scribit: Hoc est discrimen (nim. inter haec tria) quod abstinentia proprie ex ciborum moderato usu cernatur; Temperantia latius se extendat, & tam gula, quam Veneri modum praescribat; Continentia adhuc latius omnium sensuum cupiditates, imprimis tamen gustus & tactus regat. (5) quia Continens ex affectu, temperans vero ex consilio operatur. (6) Temperans versatur circa moderatas, & secundum rectam rationem conformatas voluptates: continens vero adhuc pravis movetur cupiditatibus, quibus vi quadam resistere, & ratione eas domare conatur.

8. II. πρότυπὸν definitionem post haec ponimus & exponimus: Donaldson. loco cit definit: quod sit virtus imperfecta, qua inordinati affectus omnes, inprimis que alimenti & Veneris, rectae rationi reluctantes, in viti subjiciuntur. Velften. d. 14. th. 64. Continentia est affectio proba, sequens rationem rectam, qua homo se abstinet à voluptatibus repugnante cupiditate. Nobis placet jam illam sequentem in Scholis nostris receptam resolvere: Continentia est dispositio bona, qua voluptates cum lucta quadam superamus.

9. Expositio hujus definitionis ut sit paulo plenior, explicamus (1) Verba (2) Extrema. Illa si consideramus, duo hic deprehendimus: (1) Genus, quod est dispositio. Vox autem dispositionis sumitur h. l. non in sensu Rhetorico, pro altera Rhetorices parte, qua idoneo partes orationis ad persuadendum ordine collocamus: neque in sensu generico, quatenus etiam habitum includit: neque in sensu Mathematico, quatenus unaquolibet figura Mathematica suam certam habet dispositionem: neq; in sensu physico, pro dispositione seu affectione merè naturali: sed in sensu practico, atque Ethico quatenus habitui contra distinguitur, & imperfectam, eamque acquisitam denotat qualitatem.

10. Ne autem ex sola autoritate videamur hoc genus assumere, certas hujus nostri generis ponimus rationes. Quod enim Dispositio sit genus continentiae probatur (1) ex titulo: Dicitur

11 Definitio 17^a

Piccol. c. 12

Vox dispositio
modi 10

Quod dicitur
Hoc T

tur aliás Continentia *Virtus imperfecta*. Quod autem est imperfectum, illud perfectum habitum constituere nequit. Erit ergo imperfectum quid, & quidem tale, ut non plane ab habitus natura aberret, id quod est dispositio. Dicitur præterea *Semi-virtus*: Semi-virtus autem non est integra virtus, sed via ad perfectam virtutem, talis via itidem vocatur Dispositio. (2) *ex re-quisitis*. Dispositio enim (1) est imperfecta (2) inveniuntur. (3) ταχὺ μὴ ἀβιάστα (4) difficulter & cum lucta operatur. Hæc omnia de continentia sunt verissima. Nam est imperfecta, quia distinguitur à perfecta virtute, nim. Temperantia. Deinde est inveniuntur, & facile de statu suo movetur, quia continens facile potest fieri incontinens. Est etiam præterea ταχὺ μεταβάστα, quæ celeriter de suo subjecto solet migrare. Difficulter denique & cum lucta exercetur, quia videmus quidem meliora, sapius tamen voluptas nostra mentem solet obscurare, vel difficultatem ad minimum ipsi conciliare. (3) *ex definitione*. Definitionis. Definitur illa, quod sit qualitas acquisita, subjecto suo non firmiter, id est, leviter inhaerens, quæ id ipsum difficulter, ad huc actiones exercet. Singula hujus definitionis membra verè continentia conveniunt. (4) *ex inductione*. Si enim omnes prædicamentorum classes executimus, nullum commodius genus, præter Dispositionem, deprehendimus. (5) *Aut est habitus, aut dispositio*: (Ratio consequentiæ inde patet, quia virtus qualibet ad primam pertinet qualitatis speciem. Deinde in confesso est, quod continentia sit qualitas, neque tamen est vel naturalis potentia aut impotentia; vel patibilis qualitas aut affectus; vel figura & forma. Ergo ad solam primam speciem est referenda.) Sed non est habitus, quia est imperfecta, quia leviter inhaeret, quia difficulter exercetur. Ergo erit dispositio.

Ex re-quisitis
facile movetur.

Ex definitione dispositio

inductione

Differentia communis
inventionem
ex subiecto.

II. (2) *Differentia*, quæ partim est communis, quod sit dispositio bona. Bonam enim esse continentiam probatur (1) *ex subiecto*, quia in hominibus bonis reperitur, ut Cic. de Pericle refert l. 2. Off. Bene, inquit, Pericles, cum haberet in prætura collegæ Sophocle Poetam, hique de communi officio convenissent, & casu formosus puer præteriret, dixissetque Sophocles: O puerum pulchrum, Pericles ait. At enim præteream, Sophocle, decet, non solum manus, sed oculos

los, abstinentes habere. (2) ex principio: Quia ex recta oritur ratione. Omnia autem, quæ ex recta ratione oriuntur, bona sunt. (3) Ex natura continentia. Quia est & dicitur virtus. Hinc Cicer. l. 5. Ep. 105. ad Att. dicit, Continentiam esse virtutem, quæ voluptati resistat: Et Ovidius Epist. 16.

Est virtus placitis abstinuisse bonis.

(4) ex fine: quia nos deducit ad virtutem. Est enim principium, via atque medium, per quod ad virtutem nobis patet aditus. (5) ex usu atque fructu. Nam continentia conservat sanitatem, auget prudentiam atque animi vires, confortat corpus &c: sicut è contra Incontinentiæ vitio & animi & corporis vires languescunt & dissolvuntur. Ita Apollonius apud Stobæum *serm. de continentia* etiam alium allegat usum. Interrogatus enim, quo quis factus opulentus evaderet: *si continens*, inquit, & *cupiditatum fuerit inops*. (6) ex opposito: quia incontinentia est mala, ergo continentia est bona.

12. Partim specialis, quæ desumpta est (1) à Materia. Materiam autem Continentiæ constituunt voluptates corporis, ut habet Philof. l. 7. c. 4. allegatur hoc etiam in ipsa definitione, quia in Continentia voluptates superare dicimur. Notandum autem, quod hic solliciti non simus de materia in qua, vel ex qua, sed solum attendimus Materiam circa quam, quæ est vel interna, vel externa. Ut enim omnium virtutum perfectarum objectum in internum & externum distribuitur, eadem prorsus ratione semivirtutes etiam & internam & externam requirunt materiam.

13. Interna iterum est vel prima, vel à prima orta. Prima dicitur ipse cupiendi appetitus, qui circa has voluptates versatur, easdem videndo aut deprehendendo, easdem appetendo atque apprehendo, iisdemque utendo. Ne autem hic appetitus circa tales voluptates possit aberrare, & vel ad excessum, vel ad defectum declinare, hac opus est semivirtute, ut quadantenus observemus mediocritatem, antequam ad perfectam perveniamus virtutem, hasq; voluptates rectè & perfectè moderari & mediocriter usurpare queamus.

14. Prima hæc materia rursus subdividitur in primariam & secundariam.

2 Ex pzi
3 Ep. 105

4 Ep. finis
5 Ep. Vsa' ab

6 Ep. gyror
diff. spiritus
et materia

Materia circa
terna l. ep.

Interna
i prima
prim

Vid. H.

Prima materia
dividit in
et sec.

sem cupiendi

Præterea secundariam. Primaria est appetitus, qui circa voluptates necessarias versatur. Sicut enim voluptates sunt vel necessariae, vel voluntariae, ut habet Arist. l. 7. c. 4. Ita etiam appetitus, qui circa has voluptates versatur, vel est necessarius, & primaria materia dicitur: vel non necessarius & voluntarius, qui materia secundaria appellatur.

15. Ut autem hæc eo melius intelligantur, dicimus, quod hic appetitus primarius versetur circa voluptates (1) Cibi. Non n. libertatis est cibi usurpatio, ut eo vel utamur, vel non utamur, sed omnino est necessitatis, quia aliàs nostrum non possemus conservare corpus. (2) potus. Hunc enim itidem hominibus esse necessarium, probatione haut indigere videtur, quia quemlibet ad potum ducit ipsa natura, nec ullus homo sine potu vivere potest. (3) Venæris. Sicut enim illæ voluptates ex cibo & potu ortæ, ad individui conservationem erant penitus necessariae, ita etiam hæc voluptates ad speciei propagationem necessario requiruntur.

2 Potus

3 Venæris

Secundaria materia

16. *Secundaria materia est appetitus, qui circa cetera, ut loquitur Philosophus l. d. appetit. Hæc autem cum multis modis possint variari, etiam appetitus iste diversissimis rebus potest applicari. Est in aliis appetitus honoris; in aliis appetitus gloriæ; in aliis appetitus divitiarum, in aliis appetitus victoriæ, in ægrotis appetitus sanitatis: imo prout dantur diversi status, diversa officia & opificia, diversi etiam homines, ita etiam diversissima objecta homines solent appetere.*

17. Materia à prima orta

17. *Materia à prima orta sunt voluptates corporis. Ut autem voluptates hæc vel in genere considerantur, quatenus omnes sensus, omnes etiam affectus afficere possunt; vel in specie determinantur ad duos hosce sensus, nim. Gustum & Tactum: Ita etiam hujus virtutis objectum, quoad voluptates corporis dicitur vel generale, vel speciale. Illud est, quod omnes corporis sensus vel affectus respicit: Hoc vero sunt voluptates corporis, quæ ex gustu & tactu percipiuntur.*

18. Materia externa

18. *Externa sunt ipsa res, à quibus & alia, quæ appetitum nostrum possunt excitare, & ad objecta appetibilia applicare, hoc est objecta appetibilia. Cum n. objecta, quæ extra nos sunt, moveant*

moveant sensus, moveant affectus, etiam externæ materiæ naturam induere videntur. Non autem hæc objecta in se & physice h. l. sunt hujus virtutis materia, sed, uti dictum est, quatenus sunt appetibilia: ita enim appetitus noster illa desiderat & sibi applicat. In qua applicatione & usurpatione ne vel excessus vel defectus committatur, hæc semivirtus primùm appetitum instruit & perficit, usque dum perfectam virtutem exercere queamus,

vel. th. 23

2
Forma implicita et hinc

19. (2) à Forma. Hæc ipsa est mediocritas. Licet enim ejus in definitione nulla explicita fiat mentio, tamen implicite & subintelligitur & tacite insinuatur. Primò enim, cum verba secundum subjectam materiam sint intelligenda, facile inde colligere possumus, quod mediocritas à continentia non sit excludenda. Est siquidem ea Continentia, quæ ita seipsam, suasque actiones & circumstantias continet, ne ullibi vel excedant, vel deficient, scilicet quatenus est, & manet continentia. Nam alias & hoc est in confesso, quod cum iusta suas voluptates continens moderetur. Deinde cum appelletur Semivirtus, & verè etiam talis sit, quilibet inde videt, quod mediocritas etiam in continentia definitione sit includenda. Licet enim non tanta sit mediocritatis constantia & perfectio, ut in perfectis virtutibus, est tamen mediocritas vera, ob quam semivirtus nuncupatur. Tertio Bonitatis fit mentio in definitione, quia dicitur dispositio bona. Bonitas hic non intelligitur physica, sed Ethica, quia est bonitas acquisita: hæc autem Ethica & acquisita bonitas ubi est, ibi etiam est mediocritas. Quartò ita argumentamur: Quicquid cum iusta bonum est, illud verè bonum est: Atqui Continentia cum iusta bona est: Ergo etiam verè bona est. Item: Q. cum iusta mediocre est, illud etiam veram habet mediocritatem: Atqui continentia cum iusta est mediocris: Ergo etiam veram habet mediocritatem: Atqui continentia cum iusta est mediocris: Ergo etiam veram habet mediocritatem. Quintò: Ubi cunque est voluptatum dominium, affectuumque imperium: ibi est mediocritas: Atqui in continentia est voluptatum dominium, affectuumque imperium: Ergo ibi est mediocritas. Major patet, ex generali virtutis & mediocritatis natura. Minor ex de-

Bonitas hinc
ca. d. Ethic

8

finitione probatur, ubi dicitur, quod in continentia voluptates superemus. Tandem hoc addimus argumentum: Q. habet excessum & defectum, illud est mediocritas. Atqui continentia habet excessum & defectum, ut jam constabit: Ergo etiam est mediocritas.

3 a Proprio

in continentia
alio sibi luctatur

3 unum tempus
inter et 5 hinc
hinc

20. (2) a Proprio. Hoc est, quod continentia voluptates cum lucta quâdam superet, seu, ut alii loquuntur, repugnante cupiditate. Quod enim talis in Continentia sit lucta, patet (1) ex continentia natura, quia tantum est dispositio. In dispositione autem non semper est perfecta, & sibi semper constans operatio. Ubi hæc inconstantia, ibi etiam quâdam est resistentia (2) ex continentia & Temperantia differentia. Nam in Temperantia quidem, ut in perfecto habitu, perfectus est consensus appetitus & rationis, quia appetitus semper per rectam rationem ad mediocritatem determinatur: sed in continentia, cum nondum ibi talis ad sit perfectio, fieri solet, ut inter rationem & appetitum vera sit pugna. Nam ratio illa ostendit & præcipit mediocritatem: sed appetitus, qui videt, sentit & apprehendit voluptates, ob harum jucunditatem, rectæ rationi & honestati sæpius resistit. (3) ex appellatione: Dicitur imperfecta virtus, non quidem ratione materia: quia, ut antea declaratum est, & interna & externa adest materia: neque etiam absolute ratione forma, quia etiam vera adest mediocritas: sed tum ratione forme comparatè sumptæ, quia non semper adest: quia non ubique adest: quia non ratione omnium objectorum & singularum voluptatum adest: quia cum lucta appetitus & rationis adest.

Extraneum

Reprobandum

et cum imperfectione

= Augustinus

22. Extrema denique ut subjungamus, dicimus duo hic reperiri, alterum in excessu, alterum in defectu. In excessu peccat Incontinentia, quæ est dispositio mala, qua à voluptatibus etiam inviti superamur. In defectu licet etiam detur aliquod vitium, tamen proprio illud nomine caret, quia ullus vix reperitur homo, qui omnes prorsus contemnat voluptates. Est autem talis defectus, cum quis simpliciter aversatur omnes voluptates, adeo quidem, ut propter honestam etiam voluptatem nihil laude dignum suscipiat.

F I N I S.

05 A 624

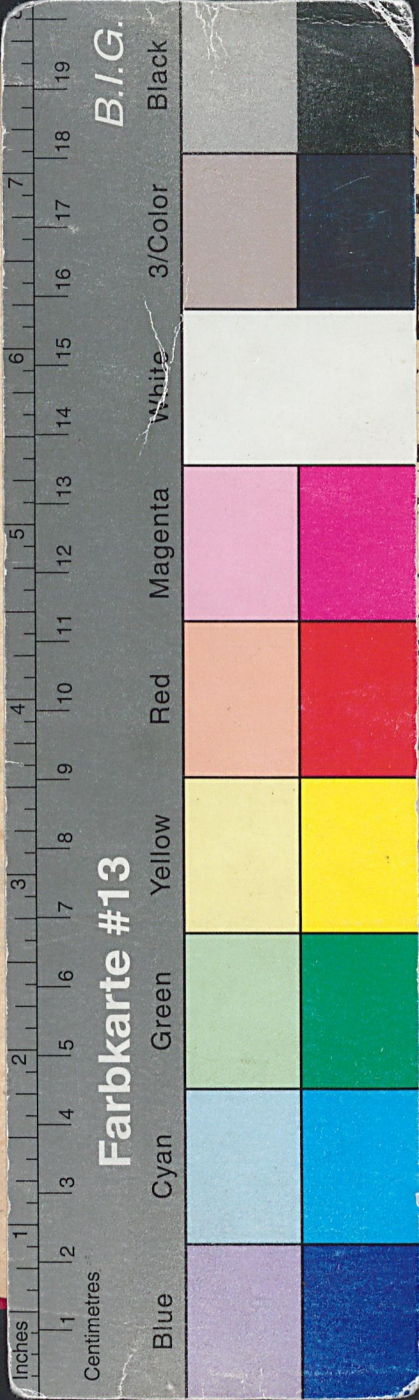
ULB Halle 3
003 761 835

V077

od.

NE JESU !
M ETHICARUM
TIO XXIII.
E

76

RTUTI- ERE, ET DE

A IN SPECIE,

A M
S E S
ES Deutschman/
ensis,

CONDENS
S HODDERSEN
ensisErfius.

ublice
o Minori
Horis Antemerid.

ERGÆ
NNIS HAKEN.
LIII.

